

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 5NcC/22/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719203217  
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:3719203217.1

## Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Milana Chalupku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: M. H., J.. XX.XX.XXXX, O. H., J.. XX.XX.XXXX, M. H., J.. X.X.XXXX M. D. H., J.. X.XX.XXXX, I. Y. G. I. K. G., N. Č.. XXXX/XX, deti matky: F. F. H., J.. XX.X.XXXX, Y. G. I. K. G., N. Č.. XXXX/XX, a otca: F. I. H., J.. XX.X.XXXX, Y. G. I. K.N. G., N. Č.. XXXX/XX, zast. JUDr. Tomášom Sninčákom, PhD., advokátom v Bratislave, Hlboká cesta 7, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 59P/223/2019, na základe nesúhlasu tohto súdu s postúpením veci takto

### rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej pôvodne na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 4P/66/2019 a teraz na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 59P/223/2019 je miestne príslušný Okresný súd G. I..

### odôvodnenie:

1/Okresný súd Považská Bystrica s poukazom na § 6 ods. 1 CMP postúpil predmetnú vec Okresnému súdu Bratislava V vzhľadom na skutočnosť, že maloleté deti nemajú bydlisko v Považskej Bystrici. Skôr rodičia s deťmi bývali v rakúskej obci Kitsee, rodičia pracujú v Bratislave, kde deti navštevujú predškolské resp. školské zariadenia. V Považskej Bystrici majú všetci len hlásený trvalý pobyt, maloleté deti spolu s matkou v čase podania návrhu bývali a naďalej bývajú v Bratislave, v okrese Bratislava V. Postupujúcemu súdu sa bydlisko maloletých detí určiť nepodarilo, avšak bol názoru, že v danom prípade je možné postupovať podľa § 113 CMP, podľa ktorého môže konať aj nepríslušný súd, ak sa v jeho obvode nachádzajú maloletí.

2/Okresný súd Bratislava V s postupom Okresného súdu Považská Bystrica nesúhlasil a v zmysle § 6 ods. 2 CMP predložil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu nadriadenému. Svoj nesúhlas s postúpením veci odôvodnil tým, že bydlisko maloletých detí podľa dohody rodičov zakladajúce miestnu príslušnosť súdu na konanie v predmetnej veci sa nachádza v Rakúsku, teda nie v obvode resp. pôsobnosti Okresného súdu Bratislava V. Deti majú trvalý pobyt hlásený v Považskej Bystrici, na Okresnom súde Považská Bystrica aktuálne prebieha i konanie o rozvod manželstva rodičov a úpravu pomerov rodičov k maloletým na čas po rozvode manželstva. Okresný súd Bratislava V tak bol toho názoru, že postup Okresného súdu Považská Bystrica nebol opodstatnený, a tento súd je príslušný na rozhodnutie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

3/Podľa § 3 ods. 1 CMP na konanie je miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon.

4/Podľa § 5 CMP súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

5/Podľa § 6 ods. 1 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

6/Podľa § 6 ods. 2 CMP ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

7/Podľa § 112 ods. 1 CMP na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

8/Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (nariadenie neodkladného opatrenia) podaný dňa 20.11.2019 na Okresný súd Považská Bystrica. Maloleté deti žili s rodičmi v ich spoločnej domácnosti v Rakúsku do 17.11.2019, kedy matka spolu s maloletými zo spoločnej domácnosti odišla na Slovensko, v súčasnosti sa zdržiava spolu s deťmi v prenajatom byte v Bratislave - Petržalke.

9/V posudzovanej veci ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré má určité zvláštnosti, ktoré vyplývajú z povahy predmetu konania. Miestna príslušnosť sa v tomto prípade určuje podľa § 112 ods. 1 CMP (ide o výlučnú miestnu príslušnosť), v zmysle ktorého je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Pre založenie miestnej príslušnosti sú teda rozhodujúce okolnosti v čase začatia konania a takto určená príslušnosť v zásade trvá, aj keď sa v priebehu konania zmenia podmienky rozhodujúce pre jej určenie, až do skončenia konania.

10/S poukazom na § 112 ods. 1 CMP u maloletého nie je možné vychádzať z prejavu vôle niekde sa trvale zdržiavať, čo je charakteristickým znakom pri určení bydliska fyzickej osoby. Preto je tu prejav vôle (úmysel) nahradený predovšetkým dohodou rodičov, rozhodnutím súdu resp. inými rozhodujúcimi skutočnosťami. Dohoda rodičov o bydlisku dieťaťa je rozhodujúca, pokiaľ nedošlo k úprave práv a povinností k dieťaťu súdnym rozhodnutím. Ak je maloleté dieťa zverené súdnym rozhodnutím do výchovy jednému z rodičov, rozhoduje o jeho bydlisku len tento rodič. Ak sa maloleté dieťa zdržiava na základe dohody rodičov u jedného z nich alebo u inej osoby, je toto miesto bydliskom maloletého, ak má takýto pobyt ráz trvalosti. Ak bolo dieťa umiestnené alebo zverené do ústavnej starostlivosti, možno za jeho bydlisko považovať aj predmetný ústav. Obdobne môže dieťa nadobudnúť bydlisko u fyzickej osoby, ktorej bolo zverené do osobnej starostlivosti.

11/Ustanovenie § 112 ods. 1 CMP, ktoré upravuje tzv. výlučnú miestnu príslušnosť, vychádza z toho, že ochranu záujmu maloletého môže zabezpečiť najlepšie (najefektívnejšie) súd, ktorý sa nachádza v blízkosti maloletého. Primárnym cieľom je, aby konanie v takejto veci prebehlo čo najrýchlejšie (uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3 Cdo 257/2012). Bydliskom je nutné rozumieť miesto, v ktorom sa účastník zdržiava v úmysle trvale sa tam zdržovať, toto nemožno stotožňovať s adresou trvalého pobytu. Bydliskom maloletého sa na základe uvedeného rozumie miesto, kde sa maloletý zdržiava z vôle zákonných zástupcov, na základe rozhodnutia súdu alebo na základe iných rozhodujúcich skutočností. Vo všetkých prípadoch však musí byť naplnený úmysel trvale sa tam zdržovať (uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 20 Co P 26/2013). V prípade začatia konania na nepríslušnom súde, t.j. ak v čase začatia konania mal maloletý bydlisko v obvode iného okresného súdu, súd postupuje podľa § 6 CMP a vec bezodkladne postúpi príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov.

12/Podľa § 113 CMP ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržiava. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

13/ V prípade, ak nie je známy súd príslušný na konanie podľa § 112 ods. 1 CMP alebo ak tento súd nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý fakticky zdržiava. Zmyslom uvedeného je zabezpečiť rýchlu ochranu práv maloletého, teda odchýlenie sa od procesných podmienok konania je odôvodnené záujmom maloletého. Prioritu pred postúpením veci príslušnému súdu (ak je tento súd známy, teda je určené bydlisko maloletého) má v prípade potreby vykonanie procesného úkonu (rozhodnutie). Samotná skutočnosť, že vykonal procesné úkony súd, ktorý nie je, resp. nemusí byť príslušný na konanie, t.j. súd, v obvode ktorého nemá maloletý bydlisko, ale v obvode ktorého sa maloletý len dočasne fakticky zdržiava, neznamená, že tento súd si založí svoju miestnu príslušnosť. Tento súd ihneď, ako je to možné, t.j. len čo je príslušný súd známy alebo len čo je procesný úkon vykonaný, postúpi vec miestne príslušnému súdu určenému podľa § 112 ods. 1 CMP. Aj keď to ustanovenie § 113 CMP výslovne neuvádza, týka sa to len miestnej príslušnosti. Vecne príslušný na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd (pozri § 12 CSP), a teda vecná príslušnosť súdu na konanie a rozhodnutie je vždy známa.

14/Po preštudovaní spisového materiálu dospel nadriadený súd k záveru, že postup Okresného súdu Považská Bystrica, ktorý postúpil vec Okresnému súdu Bratislava V, bol v súlade so zákonom. V posudzovanej veci nedošlo doposiaľ k úprave pomerov maloletých detí súdnym rozhodnutím a z obsahu spisu nevyplýva ani žiaden iný zákonný spôsob, ktorým by malo dôjsť k určeniu ich aktuálneho bydliska. Skutočnosť, že deti sa v súčasnosti (resp. v čase podania návrhu na súd) nachádzajú fakticky v Bratislave s jeho matkou na základe jej jednostranného rozhodnutia, nemožno považovať za nové

zákonne určenie bydliska dieťaťa. V takom prípade však je možné postupovať podľa § 113 CMP, podľa ktorého môže konať aj prípadne nepríslušný súd, ak sa v jeho obvode nachádzajú maloletí.

15/Nadriadený súd najmä s poukazom na potrebu zabezpečenia rýchlej ochrany práv maloletých dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné postupovať podľa § 113 CMP, podľa ktorého môže konať aj nepríslušný súd, ak sa v jeho obvode nachádzajú maloletí. V posudzovanej veci ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v ktorom je rýchlosť a efektívnosť postupu súdu zvlášť významná. Z týchto dôvodov vyhodnotil nadriadený Krajský súd v Bratislave nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením veci ako nedôvodný.

16/Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP.).

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy ( § 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).